

Helsinki Region Infoshare -palvelun TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2025

Hyväksytty 6.2.2025 HRI:n ohjausryhmässä

Sisällysluettelo

1. Palvelun tarkoitus ja toimintamalli	3
2. Palvelun tavoitteet ja toimenpiteet vuonna 2025	5
2.1. Datan avaamisen edistäminen.....	5
2.2. Datan avaaminen ja ylläpito	5
2.3. Datan hyödyntämisen edistäminen	7
2.4. Viestintä.....	9
2.5. Yhteistyö muiden dataa avaavien kanssa	10
2.6. Talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2026	12
3. Palvelun seuranta ja kehittäminen.....	13

1. Palvelun tarkoitus ja toimintamalli

Helsinki Region Infoshare (HRI) on avoimen datan palvelu, joka tukee pääkaupunkiseudun kaupunkia datan avaamisessa ja edistää avattujen datojen hyödyntämistä. Palvelun omistavat Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupungit.

HRI-palvelu toimii neljällä osa-alueella: datan tuottaminen, avaaminen, jakaminen ja hyödyntäminen. Palveluun sisältyy hri.fi-verkkopalvelu sekä datan avaamista ja hyödyntämistä edistäviä toimia. Verkkopalvelun kautta avatut datat ovat kaikkien maksutta hyödynnettävissä koneluettavassa, rakenteisessa muodossa. Verkkosivuilla on myös sovellusgalleria, ohjeita datan avaamiseen ja hyödyntämiseen sekä artikkeleja ja blogikirjoituksia.

Palvelun kehittäminen käynnistyi vuonna 2010, ja hri.fi-verkkopalvelu julkaistiin maaliskuussa 2011. Syksyllä 2012 pääkaupunkiseudun kaupungit hyväksyivät HRI-palvelun toiminnan vakiinnuttamista ja ylläpitoa koskevan pääsopimuksen sekä rahoitussopimuksen. Vuodesta 2013 alkaen HRI-palvelu on ollut pääkaupunkiseudun kaupunkien vakituinen palvelu ja kaupungit ovat sitoutuneet datan avaamiseen. Palvelu on käytettävissä myös pääkaupunkiseudun kaupunkien omistamien kuntayhtymien (HSY, HSL ja HUS) datojen avaamiseen.

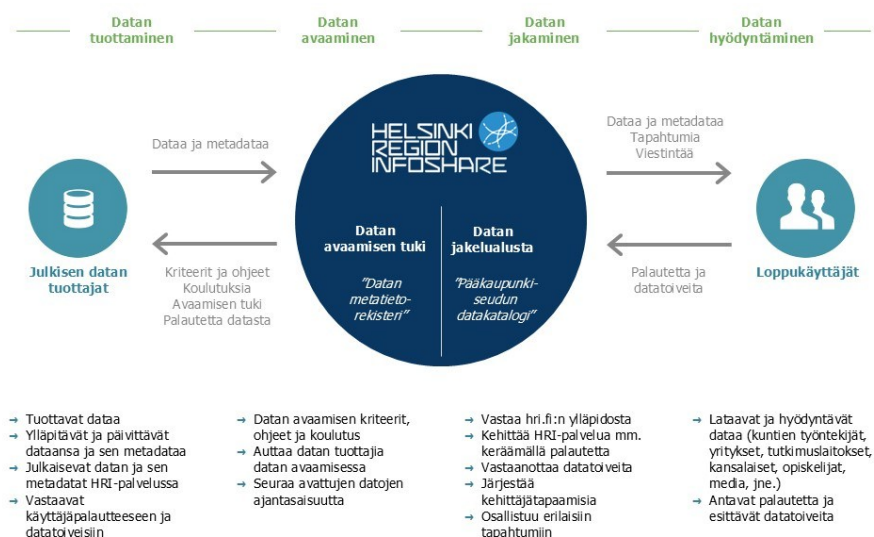
Palvelu tukee pääkaupunkiseudun kaupunkien datan avaamiseen ja hyödyntämiseen liittyvien strategisten tavoitteiden toteuttamista. Helsingin kaupungin datastrategian tavoitteena on, että Helsingin tuottama data on maailman käytettävintä ja käytetyintä kaupunkidataa vuoteen 2025 mennessä. Tätä tavoitetta tukevat erityisesti datan ja algoritmien lähdekoodin avaaminen sekä kehittämismenetelmien avoin tarjoaminen ekosysteemin käyttöön. Espoo-tarinan mukaan Espoo kehittää tiedolla, data-analyysillä ja vaikuttavuudella johtamista sekä lisää toimintansa avoimuutta digitalisaatiota hyödyntäen. Tiedolla johtaminen ja tiedonhallinta ovat keskeisiä Vantaan kaupungin toiminnassa ja tavoitteena on jatkuvasti kehittää tiedon hyödynnettävyyttä ja avoimuutta. Kauniaisten kaupungin strategisen tavoitteen "Avoin Grani" mukaan kaupunki edistää päätöksenteon avoimuutta ja läpinäkyvyyttä. Tätä tavoitetta tukee päätöksenteossa käytetyn datan avaaminen.

Palvelun toimintaa ohjaa, valvoo ja toteuttaa seudullinen ohjausryhmä. HRI:n operatiivisesta koordinoinnista vastaa Helsingin kaupunginkanslia. Palvelun vuosittainen budjetti on 60 000 euroa, jolla katetaan verkkopalvelusta sekä viestinnästä ja datan hyödyntämisen edistämisestä aiheutuvia kuluja. Kokonaisrahoituksesta Helsingin rahoitusosuus on 50 % (30 000 €), Espoon 27,4

% (16 440 €), Vantaan 21,6 % (12 960 €) ja Kauniaisten 1 % (600 €)¹. Helsinki suorittaa sopimusten mukaisesti osan rahoitusosuudestaan työnä. Tämä työmäärä voi vastata enintään 35 prosenttia Helsingin rahoitusosuudesta.

Kaupungit ovat sitoutuneet osoittamaan palveluun henkilötyöpanosta vuosittain seuraavasti: Helsinki 24 htkk, Espoo 12 htkk, Vantaa 12 htkk ja Kauniainen 2 htkk. Palvelun kehittämistyölle voi tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan hakea lisärahoitusta ulkopuolisista rahoituslähteistä. Mahdollisista suurista kehityshankkeista ja lisärahoituksista sovitaan erikseen.

Tässä toiminta- ja taloussuunnitelmassa kuvataan HRI-palvelun tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2025.

Kuva 1. HRI-palvelun toimintamalli.

¹ Laskettu 31.12.2023 väestömäärän pohjalta (lähde: Aluesarjat).

2. Palvelun tavoitteet ja toimenpiteet vuonna 2025

2.1. Datan avaamisen edistäminen

Tavoitteena on kannustaa ja tukea kaupunkien tietovarantojen hallinnoijia tunnistamaan aiempaa systemaattisemmin avaamispotentiaalisia dataja sekä edistämään niiden avaamista hallitusti, tehokkaasti ja turvallisesti. Työssä huomioidaan ja priorisoidaan EU:n avoimen datan direktiivin velvoitteet (korkean lisäarvon tietoaaineistot, *high value datasets*) ja sidosryhmien toivomat data-avaukset. Tavoitteena on, että dataa avataan mahdollisimman yhteentoimivassa muodossa ja laadukkaana.

Vuodelle 2025 datan avaamisen edistämiseen ei ole määritelty erillisiä toimenpiteitä.

2.2. Datan avaaminen ja ylläpito

Tavoitteena on, että datan avaaminen ja avatun datan päivittäminen tapahtuu lähtökohtaisesti datan hallinnoijien toimesta ja mahdollisuuksien mukaan automaattisesti. Toimintatapaa tukee pääkaupunkiseudun avoimen datan elinkaaren hallintamalli. Näin varmistetaan, että tarjolla oleva data ja sen metatiedot ovat ajantasaisia ja laadukkaita.

Toimenpide 1 (UUSI) Tuetaan datan hallinnoijia datan avaamisessa, päivittämisessä ja CKAN:in käytössä sekä viestinnässä.	
Tuetaan datan hallinnoijia datan avaamisessa, päivittämisessä ja CKAN-metatietokatalogin käytössä sekä viestinnässä avoimen datan elinkaaren hallintamallin mukaisesti. Tarpeen mukaan laaditaan datan hallinnoijille lisäohjeistusta ja järjestetään koulutusta sekä tehdään CKAN:iin teknisiä muutoksia.	
Aikataulu	2025.
Toteuttajat	HRI:n ohjausryhmä, HRI-tiimi, kaupunkien tiedonhallinnasta vastaavat, ulkoinen palveluntarjoaja.
Kustannusarvio	Virkatyönä, 5 000 euroa.

Mittarit	Datan hallinnoijat, jotka ovat avanneet tai ovat aikeissa avata dataa, huolehtivat datoistaan hallintamallin mukaisesti ja CKAN:in käyttö on sujuvaa. Tarpeen mukaan on laadittu lisäohjeistusta ja järjestetty koulutusta sekä tehty CKAN:iin teknisiä muutoksia.
----------	--

Toimenpide 2 Huolehditaan hri.fi-verkkopalvelun teknisestä ylläpidosta ja jatkokehityksestä.	
Huolehditaan hri.fi:n teknisestä ylläpidosta ja jatkokehityksestä ulkoisen palveluntarjoajan kanssa. Suunnitellaan ja hankitaan verkkopalvelun versiopäivityksiä ja jatkokehitystä yhteistyössä Tampereen ja Oulun kaupunkien kanssa.	
Aikataulu	2025.
Toteuttajat	HRI-tiimi, HRI:n ohjausryhmä, ulkoinen palveluntarjoaja.
Kustannusarvio	20 000 euroa.
Mittarit	Verkkopalvelun ylläpito on kestäväällä pohjalla, verkkopalvelun uptime on vähintään 99,5 %, tarvittavaa jatkokehitystä ja versiopäivitykset on tehty.

Toimenpide 3 (UUSI) Tarkastellaan datakatalogien kehitystä ja tunnistetaan yhteistyömahdollisuuksia.	
Tarkastellaan kansallisen ja kuntatason datakatalogikehitystä niin avoimen kuin suljetun datan osalta sekä tunnistetaan yhteistyömahdollisuuksia.	
Aikataulu	2025.
Toteuttajat	HRI-tiimi, HRI:n ohjausryhmä, datakatalogin omistavat tai hankintaa suunnittelevat julkiset toimijat.

Kustannusarvio	Virkatyönä.
Mittarit	Tarkastelua on tehty ja yhteistyömahdollisuuksia tunnistettu sekä asiaa käsitelty HRI:n ohjausryhmässä.

2.3. Datan hyödyntämisen edistäminen

Tavoitteena on edistää datan hyödyntämistä viestimällä aktiivisesti avatuista datoista sekä niiden hyödyntämismahdollisuuksista. Verkossa tehtävän viestinnän lisäksi järjestetään kehittäjätilaisuuksia, tehdään yhteistyötä korkeakoulujen kanssa sekä osallistutaan yhteistyökumppaneiden tapahtumiin. Lisäksi selvitetään ulkoisten sidosryhmien datatarpeita ja intressejä jakaa dataa.

Toimenpide 4 Järjestetään kehittäjätilaisuuksia.	
Järjestetään kaikille avoimia, eri teemoihin keskittyviä kehittäjätilaisuuksia 2-4 kertaa vuodessa joko etä- tai lähitilaisuuksina. Lisäksi osallistutaan mahdollisuuksien mukaan yhteistyötahojen järjestämiin kehittäjätilaisuuksiin ja hackathoneihin.	
Aikataulu	2025.
Toteuttajat	HRI-tiimi, kaupunkien ko. teeman asiantuntijat, viestintä.
Kustannusarvio	Virkatyönä, tarjoilukulut ja tallenteiden tekstityskustannukset enintään 3 000 euroa.
Mittarit	Kehittäjätilaisuuksia on järjestetty, tilaisuuksiin on osallistunut vähintään 30 henkilöä per tilaisuus, tilaisuuksien palautteiden keskiarvo on asteikolla 1-5 vähintään 4.

Toimenpide 5 Tehdään kurssi- ja luentoyhteistyötä pääkaupunkiseudun korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten kanssa.

Tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä pääkaupunkiseudun korkeakoulujen ja mahdollisten muiden oppilaitosten kanssa, jotta opiskelijat oppivat hyödyntämään avointa dataa harjoitus- ja opinnäytetöissään sekä työurallaan.	
Aikataulu	2025.
Toteuttajat	HRI-tiimi, kaupunkien substanssiasiantuntijat.
Kustannusarvio	Virkatyönä.
Mittarit	Avointa dataa on käytetty osana opiskelijoiden harjoitus- tai lopputöitä.

Toimenpide 6 Tarkastellaan pääkaupunkiseudun yritysten avoimen datan tarpeita erityisesti DataLiiKe-hankkeen kautta.	
Tunnistetaan ja tarkastellaan pääkaupunkiseudun yritysten avoimen datan tarpeita ja käyttökokemuksia erityisesti Forum Virium Helsingin DataLiiKe-hankkeen kautta sekä tunnistetaan mahdollisia jatkotoimenpiteitä.	
Aikataulu	Tammikuu 2025 – alkusyksy 2025.
Toteuttajat	Forum Virium Helsinki mm. Helsingin kaupungin data ja uudet teknologiat -tiimin ohjauksella.
Kustannusarvio	Selvitys toteutetaan Forum Virium Helsingin vetämässä DataLiike-hankkeessa, jolle on myönnetty EAKR-rahoitusta.
Mittarit	Ohjausryhmässä on tarkasteltu DataLiiKe-hankkeessa tunnistettuja avoimen datan tarpeita, käyttökokemuksia ja ehdotuksia sekä tunnistettu mahdollisia jatkotoimenpiteitä.

2.4. Viestintä

Palvelun viestintää toteutetaan erikseen laadittavan vuosittaisen viestintäsuunnitelman mukaisesti yhteistyössä pääkaupunkiseudun kaupunkien viestinnästä vastaavien kanssa.

Viestinnän osalta keskeisiä kohderyhmiä ovat datojen tuottajat ja hallinnoijat, pääkaupunkiseudun kaupunkien työntekijät sekä datan hyödyntäjät, kuten sovelluskehittäjät, korkeakoulut, kuntalaiset, yritykset ja media.

Toimenpide 7 Laaditaan viestintäsuunnitelma ja viestitään sen mukaisesti.	
Laaditaan alkuvuodesta 2025 HRI:n viestintäsuunnitelma. Tehdään viestintää suunnitelman mukaisesti.	
Aikataulu	2025, jatkuva.
Toteuttajat	HRI-tiimi, HRI:n ohjausryhmä, kaupunkien viestintävastaavat, ulkopuoliset asiantuntijat.
Kustannusarvio	Virkatyönä, ostopalveluna, enintään 7 000 euroa.
Mittarit	Viestintää on tehty viestintäsuunnitelman mukaisesti.

Toimenpide 8 Järjestetään koulutustilaisuuksia kaupunkien työntekijöille.	
Suunnitellaan ja toteutetaan kaupunkien työntekijöille koulutustilaisuuksia avoimesta datasta, datan julkaisemisesta ja päivittämisestä sekä datan hyödyntämisestä.	
Aikataulu	2-4 koulutusta tarpeen ja kysynnän mukaan etä- tai lähiopetuksena.
Toteuttajat	HRI-tiimi ja kaupunkien HRI-vastaavat, kaupunkien ao. asiantuntijat ja koulutuspalvelut.

Kustannusarvio	Mahdolliset palkkiot ulkopuolisille kouluttajille enintään 2 000 euroa.
Mittarit	Koulutustilaisuuksia on järjestetty vähintään 2 kpl. Palaute koulutuksista on asteikolla 1-5 vähintään 4 (hyvä).

Toimenpide 9 Esitellään HRI-palvelua ja pääkaupunkiseudun avointa dataa relevanteissa tapahtumissa.	
Aikataulu	Jatkuva; esim. Kuntamarkkinat, GeoForum Summit.
Toteuttajat	HRI-tiimi ja kaupunkien HRI-vastaavat, viestintä.
Kustannusarvio	Virkatyönä, mahdolliset kulut esittelytilasta tms. enintään 4 000 euroa.
Mittarit	HRI-palvelu on ollut aktiivisesti esillä relevanteissa tapahtumissa.

2.5. Yhteistyö muiden dataa avaavien kanssa

Tavoitteena on edistää ja kehittää datan yhteneväistä avaamista yhteistyössä erityisesti Suomen muiden isojen kaupunkien ja valtionhallinnon kanssa.

Yhteistyömahdollisuudet liittyvät erityisesti datojen harmonisointiin, rajapintojen standardointiin, dataportaalien kehittämiseen, viestinnän ja hyödyntämisen edistämiseen ja vaikuttavuuden seurantaan. Kansallisen avoindata.fi-palvelun kanssa tehdään yhteistyötä erityisesti dataportaalien kehittämisen parissa. Uusia yhteistyötoimia voi muotoutua muun muassa EU:n avoimen datan direktiivin toimeenpanon kautta.

Seurataan avoimen datan kehitystä myös muissa maissa sekä osallistutaan tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan yhteistyöverkostoihin ja -hankkeisiin (kuten Eurocities-verkosto ja Open and Agile Smart Cities (OASC) -verkosto). Jatketaan HRI:n hyvien käytäntöjen ja oppien jakamista niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin.

Toimenpide 10 (UUSI) Tarkastellaan ja sovitaan HRI-palvelun tulevaisuuden suuntaviivoista.	
Järjestetään ohjausryhmälle työpaja, jossa tarkastellaan HRI-palvelun tulevaisuuden mahdollisia suuntaviivoja sekä suunnitellaan etenemistä. Mahdollisesta etenemisestä sovitaan työpajan jälkeen.	
Aikataulu	Kevät 2025.
Toteuttajat	HRI-tiimi ja kaupunkien HRI-vastaavat.
Kustannusarvio	Virkatyönä, mahdolliset kulut fasilitoinnista ja mahdollisista jatkotoimista enintään 10 000 euroa.
Mittarit	HRI-palvelun tulevaisuuden suuntaviivoja on tarkasteltu ja sovittu etenemisestä.

2.6. Talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2026

Vuoden 2025 talousarvio ja taloussuunnitelma vuodelle 2026 on kuvattu taulukoissa 1 ja 2.

Taulukko 1. HRI-palvelun tulot vuosina 2025 ja 2026.

Kaupunki	TA 2025 (€)	TS 2026 (€)
Helsinki	30 000	30 000
Espoo	16 440	16 440
Vantaa	12 960	12 960
Kauniainen	600	600
Yhteensä	60 000	60 000

Taulukko 2. HRI-palvelun budjetti vuonna 2025 ja taloussuunnitelma vuodelle 2026.

Kustannuslaji	TA 2025 (€)	TS 2026
Projektinhallinta	5 000	
Helsingin kaupunginkanslia	5 000	
		<i>allokoidaan myöhemmin</i>
Datan jakelu	25 000	
Tekninen konsultointi ja hri.fi:n kehittäminen	10 000	
hri.fi:n ylläpito ja datastoren käyttö	10 000	
Datan metatietojen ylläpidon uudelleenorganisointi	5 000	
Datan hyödyntäminen	3 000	
Kehittäjätapaukset	3 000	
Viestintä	14 000	
Sisällöntuotanto (verkkosivu, some jne)	4 000	
Uutiskirje	500	
Tapahtumat, kuten GeoForum Summit	4 000	
Datanavauskoulutukset	2 000	
Muut viestintätoimet	3 500	
Muut kulut	13 000	
Palvelun tulevaisuuden suunnittelu toimenpiteineen	10 000	
Matkustus, kokoukset jne.	3 000	
Yhteensä	60 000	60 000

3. Palvelun seuranta ja kehittäminen

Palvelun operatiivista toimintaa ohjaa, linjaa, seuraa ja arvioi ohjausryhmä, joka kokoontuu neljä kertaa vuodessa. Palvelun vuosittaiset tavoitteet kuvataan toiminta- ja taloussuunnitelmassa ja toteuma toimintakertomuksessa.

Palvelun toimenpiteiden tarkemmassa suunnittelussa, toteutuksessa ja seurannassa hyödynnetään eri tapoja (mm. HRI-tiimin viikkokokousten muistiinpanot, ohjausryhmän kokousten muistiot, Microsoft Planner ja viestintäsuunnitelma). Lisäksi toimintaa itsearvioidaan vuosittain ohjausryhmän kokouksessa.

Tavoitteena on, että hri.fi-palvelussa on tarjolla runsaasti pääkaupunkiseudun avointa dataa ja sitä hyödynnetään aktiivisesti. Keskeisiä toiminnan mittareita ovat olleet hri.fi-verkkopalvelun vierailija- ja latausmäärät sekä sosiaalisen median kanavien seuraajamäärät. Näiden mittareiden osalta ei ole määritetty tarkempia tavoitemääriä, mutta lähtökohtaisesti määrien toivotaan kasvavan vuosittain.

Verkkopalvelun käyttöä seurataan Matomo-työkalulla. Viestinnän osalta seurantatietoa saadaan myös X:stä, Facebookista, LinkedInistä ja uutiskirjeestä.

HRI-palvelun käyttäjiltä kerätään palautetta vuosittain toteutettavalla hyödyntämiskyselyllä sekä kehittäjä- ja koulutustilaisuuksien palautekyselyillä. Saadut palautteet huomioidaan toiminnan kehittämisessä.